

Laidiens: 30.11.2006., Nr. 191

Ministru kabineta noteikumi Nr.933

Rīgā 2006.gada 14.novembrī (prot. Nr.59 35.§)

Likuma “Par pievienotās vērtības nodokli” normu piemērošanas kārtība

Izdoti saskaņā ar likuma “Par pievienotās vērtības nodokli” 4.panta 7.²daļu, 8.panta 4.⁴daļu, 8.panta piekto daļu, 12.panta 1.²daļu un 36.pantu

1.Likuma “Par pievienotās vērtības nodokli” (turpmāk – likums) normu piemērošanas noteikumi:

- 1.1.skaidro atsevišķus likumā lietotos terminus;
- 1.2.skaidro ar nodokli apliekamos darījumus un darījumus, kuriem likuma normas nav piemērojamas, kā arī ar nodokli apliekamo darījuma vērtību;
- 1.3.nosaka apliekamo personu reģistrācijas kārtību, ņemot vērā likumā noteiktās tiesības;
- 1.4.skaidro preču piegādes vietas, preču iegādes vietas Eiropas Savienības teritorijā un pakalpojumu sniegšanas vietas kritērijus un nosacījumus;
- 1.5.nosaka pakalpojumus, kuriem atkarībā no to faktiskās izmantošanas vietas mainās pakalpojumu sniegšanas vieta;
- 1.6.paredz nosacījumus, ar kādiem ir piemērojami likumā noteiktie izņēmumi;
- 1.7.paredz nosacījumus, ar kādiem ir piemērojama likumā noteiktā samazinātā nodokļa likme;
- 1.8.nosaka dokumentus un paredz nosacījumus, uz kuru pamata apliekamā persona var piemērot nodokļa 0 procentu likmi;
- 1.9.nosaka darījuma brīdi un nodokļa rēķina izrakstīšanas nosacījumus, ņemot vērā atsevišķu darījumu specifiku;
- 1.10.nosaka kārtību, kādā apliekamā persona drīkst izrakstīt nodokļa rēķinu par preču transporta pakalpojumu Eiropas Savienības teritorijā vai par preču transporta pakalpojumu, kas tieši saistīts ar preču eksportu;
- 1.11.nosaka darījumus, par kuriem nodokļa rēķinus drīkst izsniegt neapliekamās personas;
- 1.12.skaidro priekšnodokļa atskaitīšanas nosacījumus;
- 1.13.skaidro nekustamā īpašuma reģistrācijas un pārreģistrācijas, kā arī priekšnodokļa atskaitīšanas un atskaitāmā priekšnodokļa korekcijas nosacījumus;
- 1.14.skaidro rēķina izrakstīšanas nosacījumus un priekšnodokļa atskaitīšanas tiesības, ja tiek lauzts nomas pirkuma (lizinga) līgums par lietota nekustamā īpašuma piegādi;
- 1.15.skaidro nosacījumus atskaitāmā priekšnodokļa proporcijas noteikšanai;
- 1.16.skaidro nodokļa deklarācijas iesniegšanas nosacījumus, kā arī nosaka atsevišķos gadījumos papildus iesniedzamo informāciju;
- 1.17.nosaka pārmaksātā nodokļa atmaksas apmēra ierobežojumus un nosacījumus, uz kuriem nodokļa atmaksas ierobežojumi nav attiecināmi;
- 1.18.paredz preču īpašas uzskaites nosacījumus darījumos Eiropas Savienības teritorijā;
- 1.19.nosaka kārtību, kādā apliekamajai personai var mainīt taksācijas periodu;
- 1.20.skaidro nodokļa aprēķināšanas un maksāšanas kārtību;
- 1.21.sniedz likuma normu praktiskai piemērošanai nepieciešamos situāciju aprakstus un nosaka aprēķinu formulas;
- 1.22.nosaka likuma 10.panta 1.⁴daļā minētā priekšnodokļa noteikšanas kārtību;
- 1.23.nosaka paziņojuma par pievienotās vērtības nodokļa samaksu veidlapas paraugu.

2.Likuma normas nepiemēro:

- 2.1.līgumsodiem, drošības naudai, rokas naudai, biedru naudai, apdrošināšanas sabiedrību izmaksātajai atlīdzībai par apdrošināšanas gadījumu, pasākumu dalības maksai un izdevumu kompensāciju maksai, kas nav atlīdzība par preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu;
- 2.2.dotācijām un subsidijām no valsts budžeta un pašvaldību budžetiem, kas valsts vai pašvaldību institūcijām piešķirtas to valsts pārvaldes (izpildvaras) funkciju nodrošināšanai;
- 2.3.ieguldījumiem komercsabiedrības kapitālā apmaiņā pret vērtspapīru un kapitāla daļu apliecībām;
- 2.4.summām, kas tiek saņemtas saskaņā ar prasījuma tiesību cesiju;
- 2.5.procentu ienākumiem par noguldījumiem kredītiestādēs, tai skaitā par bankas konta atlikumu un depozītu (izņemot gadījumus, kad šos procentu ienākumus saņem kredītiestādes);
- 2.6.summām (procentu ienākumiem) no parāda vērtspapīriem, tai skaitā no obligācijām, parādzīmēm (izņemot gadījumus, kad šos procentu ienākumus saņem kredītiestādes);
- 2.7.dividendēm;

2.8. ieņēmumiem no sadarbības projektu finansēšanas Civillikumā minēto sabiedrības līgumu ietvaros un Civillikumā minēto sabiedrību peļņas sadalei;

2.9. ieņēmumiem no valūtas kursa svārstībām;

2.10. elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzēju savstarpējiem norēķiniem ar citu valstu elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzējiem;

2.11. Latvijas Republikā reģistrēto reliģisko organizāciju sniegtajiem reliģiskajiem un rituālajiem pakalpojumiem;

2.12. labdarības nolūkos bez atlīdzības nodotajām (dāvinātajām) precēm un sniegtajiem pakalpojumiem;

2.13. poligrāfisko un citu izdevumu obligāto eksemplāru piegādei bez maksas Latvijas Nacionālajai bibliotēkai saskaņā ar Poligrāfisko un citu izdevumu bezmaksas obligāto eksemplāru piegādes likumu;

2.14. finansējuma saņemšanai, kas nav atlīdzība un nav saistīta ar preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu (neattiecas uz avansa maksājumiem).

3. Likuma 1. panta 1. punktā lietotais termins “prece” ir attiecināms arī uz elektroenerģiju, gāzi, siltumu, apkuri, tvaiku un ūdeni.

4. Likumā lietotais termins “nekustamais īpašums” nav attiecināms uz dzelzceļa ritošo sastāvu (arī vagoniem, lokomotīvēm un cisternām).

5. Piemērojot likuma 1. panta 2. punktu, par preču piegādi uzskatāma arī poligrāfijas saimnieciskās darbības veicēja iespiesto grāmatu pārdošana (nodošana) pasūtītājam, ja poligrāfijas saimnieciskās darbības veicējs šo grāmatu iespiešanai ir izmantojis savu papīru un citus grāmatu iespiešanai nepieciešamos materiālus un sava papīra īpatsvars kopējā papīra patēriņā nav mazāks par 50 procentiem.

6. Piemērojot likuma 1. panta 3. punkta “b” apakšpunktu, par pakalpojuma sniegšanu uzskatāma arī ciršanas tiesību piešķiršana.

7. Piemērojot likuma 1. panta 5. punktu, ja ar pievienotās vērtības nodokli (turpmāk – nodoklis) apliekamā persona (turpmāk – apliekamā persona) savai saimnieciskajai darbībai iegādātās (tai skaitā pašu ražotās) preces nodod bez atlīdzības vai sniedz pakalpojumus bez atlīdzības (piemēram, saviem darbiniekiem, darbinieku ģimenes locekļiem vai citām personām), tas uzskatāms par pašpatēriņu. Piemēram, ja apliekamās personas saimnieciskā darbība ir trauku piegāde un šī persona uzdāvina traukus saviem darbiniekiem, tas uzskatāms par pašpatēriņu. Ja apliekamās personas saimnieciskā darbība ir pakalpojumu sniegšana (piemēram, apģērbu ķīmiskā tīrīšana) un šī persona bez atlīdzības iztīra apģērbus saviem darbiniekiem, tas uzskatāms par pašpatēriņu. Ja apliekamā persona, kuras saimnieciskā darbība ir apģērbu ķīmiskā tīrīšana, nopērk un uzdāvina saviem darbiniekiem traukus, tas nav uzskatāms par pašpatēriņu.

8. Likuma 1. panta 11. punktā lietotais termins “budžeta institūcijas” ir attiecināms uz publiskām personām Valsts pārvaldes iekārtas likuma izpratnē (arī uz valsts un pašvaldību aģentūrām), kurām ar normatīvo aktu vai publisko tiesību līgumu piešķirtas noteiktas publiskas varas pilnvaras (noteikta kompetence) valsts pārvaldes jomā vai deleģēts valsts pārvaldes uzdevums un kuru darbība tiek finansēta no valsts vai pašvaldības budžeta vai kurām administratīvo izmaksu segšanai ir tiesības iekasēt maksu par konkrēta pārvaldes uzdevuma veikšanu (turpmāk – publisko tiesību subjekts).

9. Ja nodokļu administrācijai ir aizdomas par izvairīšanos no nodokļa iemaksāšanas budžetā situācijās, kurās darījumi notiek starp saistītām personām likuma “Par nodokļiem un nodevām” izpratnē, nodokļu administrācija, veicot nodokļa revīziju (auditu), ir tiesīga pārbaudīt likuma 1. panta 12. punktā minēto darījuma tirgus vērtību (cenu), tās noteikšanas pareizību un precizēt darījuma tirgus vērtību (cenu), izmantojot vai kombinējot:

9.1. apliekamās personas savas saimnieciskās darbības ietvaros noteikto iekšējo piemēroto cenu (cena, par kādu apliekamā persona pārdod pašu ražoto preci vai sniedz pakalpojumus citām nesaistītām personām tajā pašā taksācijas periodā (ieskaitot vidējās atlaides));

9.2. ārējo tirgus cenu (cena, par kādu citas apliekamās personas vienādos apstākļos pārdod analoģisku preci vai sniedz analoģiskus pakalpojumus citām nesaistītām personām);

9.3. izmaksu pieskaitīšanas metodi (preču piegādes un pakalpojumu sniegšanas tirgus vērtība tiek noteikta, piegādātāja pārdotās produkcijas vai sniegto pakalpojumu izmaksām par preces piegādi (pakalpojuma sniegšanu) pieskaitot atbilstošo izmaksu uzcenojumu, kuru piegādātājs piemērotu salīdzināmā darījumā ar nesaistītu personu, ņemot vērā darījuma nodrošināšanai veiktās funkcijas, izmantotos aktīvus, uzņemtos riskus un tirgus apstākļus);

9.4. muitas vērtību;

9.5. ekspertu novērtējumu.

10. Ja darījums veikts saskaņā ar Publisko iepirkumu likumu, par tirgus vērtību likuma 1. panta 12. punkta izpratnē uzskatāma līgumcena.

11. Ja preču piegādēm un pakalpojumu sniegšanai piemēro cenu samazinājumus atlaides veidā, likuma 1. panta 12. punktā minēto preces un pakalpojuma tirgus vērtību nosaka, ievērojot atlaides apmēru.

12. Likuma 1. panta 16. punkta “b” un “c” apakšpunktā minētie nekustamā īpašuma objekti uzskatāmi par nelietotu nekustamo īpašumu arī tad, ja jaunuzcelto, renovēto, rekonstruēto vai restaurēto ēku (būvi) vai tās daļu iznomā vai citādi izmanto līdz šīs ēkas (būves) vai tās daļas nodošanai ekspluatācijā vai gada laikā pēc nodošanas ekspluatācijā to īrē, nomā vai izmanto citām vajadzībām.

13. Likuma 1. panta 16. punkta “c” apakšpunktā minētos terminus “renovācija”, “rekonstrukcija” un “restaurācija” lieto būvniecības jomu regulējošo normatīvo aktu izpratnē.

14. Likuma 1. panta 19. punktā minētais termins “lauksaimniecības produkcijas pārstrādātāji” nav attiecināms uz tiem saimnieciskās darbības veicējiem, kuri sniedz sabiedriskās ēdināšanas pakalpojumus (tai skaitā uz ēdnīcām, kafējnicām, restorāniem), kā arī uz tiem, kuri nodarbojas ar lauksaimniecības produkcijas tirdzniecību, bet neveic vai nenodrošina lauksaimniecības produkcijas pārstrādi.

15. Piemērojot likuma 1. panta 21. punktu, ja nomas pirkuma līgumā starp līzingu ņēmēju un līzingu devēju nav paredzēta īpašumtiesību uz nomas pirkuma objektu pāriešana līzingu ņēmējam, šis darījums nav uzskatāms par nomas pirkumu (līzingu). Šādu darījumu uzskata par lietu nomu.

16. Sauszemes motorizēto transportlīdzekli, kuģi vai citu kuģošanas līdzekli un gaisakuģi uzskata par jaunu transportlīdzekli arī situācijā, ja tas atbilst abiem likuma 1. panta 31. punkta attiecīgajā apakšpunktā minētajiem nosacījumiem.

17. Piemērojot likuma 2. panta otro daļu, par apliekamiem darījumiem uzskatāmi arī darījumi, kurus veic pašnodarbinātās personas.

18. Piemērojot likuma 2. panta otro daļu, par apliekamiem darījumiem nav uzskatāmi maksājumi, kurus apliekamās personas saņem no saviem darbiniekiem vai citām personām kā kompensāciju par citu apliekamo personu sniegtajiem pakalpojumiem vai piegādātajām precēm, kas daļēji vai pilnībā tiek izmantotas apliekamās personas darbinieku vai citu personu personiskajām vajadzībām (piemēram, virs limita patērētā degviela, virs limita veiktās tālruņa sarunas).

- 19.Piemērojot likuma 2.panta otro daļu, par apliekamu darījumu nav uzskatāma uzņēmuma pāreja (mantas kopības vai tās daļas pāreja, kas izpaužas kā aktīvu un saistību nodošana) cita saimnieciskās darbības veicēja īpašumā vai lietošanā, ja, veicot aktīvu un saistību nodošanu par atlīdzību vai bez tās, vai kā ieguldījumu kapitālsabiedrības pamatkapitālā vai personālsabiedrības ieguldījumā (kapitālā) (turpmāk – komercsabiedrības kapitāls), uzņēmuma ieguvējs kļūst par atdevēja tiesību un saistību pārņēmēju Komerclikuma izpratnē un tiek turpināta saimnieciskā darbība, kas nav saistīta ar uzņēmuma izpārdošanu vai komercsabiedrības likvidēšanu.
- 20.Piemērojot likuma 2.panta otro daļu, ja uzņēmuma pārejas rezultātā uzņēmuma ieguvējs faktiski nekļūst par atdevēja tiesību un saistību pārņēmēju Komerclikuma izpratnē un saimnieciskā darbība netiek turpināta, aktīvu un saistību nodošana uzskatāma par atsevišķi pārdotām precēm, pamatlīdzekļiem, materiāliem vai pakalpojumiem (iegūtās tiesības un citi nemateriālie aktīvi), kas apliekami ar nodokli likumā noteiktajā kārtībā.
- 21.Piemērojot likuma 2.panta otro daļu, par apliekamu darījumu uzskatāms arī tāds preču imports, kas netiek veikts saimnieciskās darbības ietvaros.
- 22.Piemērojot likuma 2.panta ceturto daļu, valsts un pašvaldības dotāciju (subsīdiju), kas saņemta, lai daļēji vai pilnīgi segtu ar preču ražošanu vai pakalpojumu sniegšanu saistītos izdevumus, un ir tieši saistīta ar preču vai pakalpojumu cenu, iekļauj šo darījumu vērtībā – darījumu vērtību nedrīkst samazināt par valsts un pašvaldību dotācijas (subsīdijas) apmēru. Minētā likuma norma nav attiecināma uz budžeta finansētajām institūcijām.
- 23.Šo noteikumu 22.punktā minētā kārtība nav attiecināma uz mērķdotācijām sabiedriskā pasažieru transporta dotēšanai un mērķsubsīdijām iekšzemes pārvadātājiem invalīdu un politiski represēto personu pārvadāšanai.
- 24.Piemērojot likuma 2.panta ceturto daļu, valsts un pašvaldības dotāciju (subsīdiju), kas saņemta, lai daļēji vai pilnīgi segtu ar preču ražošanu vai pakalpojumu sniegšanu saistītos izdevumus, taču nav tieši saistīta ar preču vai pakalpojumu cenu, neiekļauj šo darījumu vērtībā.
- 25.Piemērojot likuma 2.panta ceturto daļu, nodokli iekļauj cenā, ja tiek pārdotas sarunu priekšapmaksas kartes, braukšanas biļetes (taloni), mēnešbiļetes, dāvanu kartes, biļetes uz sporta pasākumiem.
- 26.Piemērojot likuma 2.panta septīto daļu, kredīšanas un naudas aizdevumu piešķiršanas un kontroles pakalpojuma vērtība ir kredīta procentu un kredīta devēja vai aizdevēja noteiktās komisijas maksas par sniegto pakalpojumu vērtība.
- 27.Piemērojot likuma 2.panta septīto daļu, tā pakalpojuma vērtība, kas saistīta ar maksāšanas līdzekļu (valūtas), citu naudas tirgus instrumentu, atvasināto finanšu instrumentu un pārvedamo vērtspapīru (turpmāk – vērtspapīri) tirdzniecību Finanšu instrumentu tirgus likuma izpratnē (tai skaitā valūtas nākotnes darījumu pirkšana un pārdošana), ir starpība starp maksāšanas līdzekļu (valūtas), citu naudas tirgus instrumentu, atvasināto finanšu instrumentu un vērtspapīru pirkšanas un pārdošanas cenu, ņemot vērā taksācijas periodā veikto visu iepriekšminēto darījumu kopsummu.
- 28.Piemērojot likuma 2.panta septīto daļu, ja vērtspapīru vai kapitāla daļu turētājs pārdod vērtspapīrus vai kapitāla daļas par cenu, kas pārsniedz vērtspapīra vai kapitāla daļas nominālvērtību, un ieguldījuma daļas uzcenojums (starpība starp pārdošanas cenu un pārdotā vērtspapīra vai kapitāla daļas nominālvērtību) netiek ieskaitīts komercsabiedrības kapitālā kā šī kapitāla palielinājums, pakalpojuma vērtība ir starpība starp pārdošanas cenu un pārdotā vērtspapīra (kapitāla daļas) nominālvērtību.
- 29.Piemērojot likuma 2.panta astoto daļu, ja starptautiskajā preču pārvadājumu pavadzīmē galapunkts nav konkrēti norādīts, par preču saņemšanas vietu uzskatāma muitas deklarācijā norādītā preču saņēmēja adrese Latvijas Republikā.
- 30.Piemērojot likuma 2.panta astoto daļu, preču importa darījumos ar nodokli apliekamajā vērtībā neiekļauj dabas resursu nodokli un vieglo automobiļu un motociklu nodokli.
- 31.Likuma 2.panta 8.¹ daļu piemēro arī preču iegādēm Eiropas Savienības teritorijā.
- 32.Piemērojot likuma 2.panta septiņpadsmito daļu, ja nekustamā īpašuma pārdošanas darījumā nav nodalīta atsevišķi tā nekustamā īpašuma objekta pārdošanas vērtība, kura nav apliekama ar nodokli saskaņā ar likuma 6.panta pirmās daļas 23.punktu (piemēram, zeme, tās daļas), un renovētas, rekonstruētas, restaurētas ēkas (būves) vai tās daļas pārdošanas vērtība pēc renovācijas, rekonstrukcijas vai restaurācijas darbu pieņemšanas, kura apliekama ar nodokli, tad ar nodokli apliekamā vērtība ir starpība starp ēkas (būves) vai tās daļas pārdošanas vērtību kopā ar zemes vai tās daļas pārdošanas vērtību un šīs ēkas (būves) vai tās daļas vērtību pirms renovācijas, rekonstrukcijas vai restaurācijas darbu uzsākšanas kopā ar zemes vai tās daļas vērtību pirms pārdošanas vai zemes vai tās daļas iegādes vērtību pirms ēkas (būves) vai tās daļas renovācijas, rekonstrukcijas vai restaurācijas, kura atrodas uz šīs zemes.
- 33.Piemērojot likuma 2.panta 17.¹ daļu, ja pirmo reizi tiek pārdots nepabeigts celtniecības objekts, kuram nav iegādes vērtības, ar nodokli apliekama objekta pārdošanas vērtība.
- 34.Piemērojot likuma 2.panta 19.¹ daļas 3.punktu, apliekamā persona pēc sadarbības rezultātu izvērtēšanas tās atlaides vērtību, kas piešķirta pēc konkrēto preču un pakalpojumu saņemšanas, uzrāda nodokļa deklarācijā par to taksācijas periodu, kurā atlaide ir piemērota.
- 35.Likuma 2.panta 21.¹ daļā minētie nosacījumi ir attiecināmi uz personām, kuras:
- 35.1.rikojas citas personas vārdā, sniedzot starpniecības pakalpojumu;
- 35.2.saņem starpniecības atlīdzību par starpniecības aģenta (starpnieka) sniegtajiem pakalpojumiem;
- 35.3.darbojas savā vārdā, bet izmanto citu personu sniegtos pakalpojumus vai preču piegādes savu pakalpojumu nodrošināšanai un iekasē pilnu samaksu, kurā iekļauta arī citu apliekamo personu sniegto pakalpojumu vai piegādāto preču vērtība kopā ar nodokli, un pārskaita saņemto maksu kopā ar nodokli attiecīgajiem pakalpojuma sniedzējiem vai preču piegādātājiem.
- 36.Piemērojot likuma 2.panta 21.¹ daļu, ar nodokli apliekama tikai paša komersanta sniegtā pakalpojuma vērtība.
- 37.Dzīvokļu pārvaldes, namu pārvaldes, namīpašnieki un citas personas, kas saņem maksu par piegādātajām precēm vai sniegtajiem pakalpojumiem un kuras izvēlas nepiemērot likuma 2.panta trīspadsmito daļu, paziņo par 2.panta 21.² daļā minēto preču piegādes un pakalpojumu sniegšanas sadalījumu starp fiziskajām personām (iedzīvotājiem) un juridiskajām personām (tai skaitā fiziskajām personām, kas veic saimniecisko darbību) šo preču piegādātājiem vai pakalpojumu sniedzējiem saskaņā ar starp pusēm noslēgto līgumu.
- 38.Piemērojot likuma 2.panta divdesmit otro daļu, par valsts pārvaldes (izpildvaras) funkcijām uzskatāma publisko personu darbība Valsts pārvaldes iekārtas likuma izpratnē, kas nav šo personu saimnieciskā darbība.

39.Ja publiskā persona ar ārēju normatīvo aktu vai publisko tiesību līgumu deleģē valsts pārvaldes uzdevumu veikšanu privātpersonām atbilstoši Valsts pārvaldes iekārtas likumam un tām administratīvo izmaksu segšanai par konkrēta pārvaldes uzdevuma veikšanu ir tiesības iekasēt maksu kā par publisko pakalpojumu, uz minētajām privātpersonām ir attiecināma likuma 2.panta divdesmit otrā daļa.

40.Lai likuma 3.panta pirmajā daļā un 26.panta pirmajā un deviņajā daļā minētā persona tiktu reģistrēta Valsts ieņēmumu dienesta ar pievienotās vērtības nodokli apliekamo personu reģistrā (turpmāk – apliekamo personu reģistrs), tā iesniedz attiecīgajā Valsts ieņēmumu dienesta teritoriālajā iestādē reģistrācijas iesniegumu (1.pielikums).

41.Persona, kurai ir paraksta tiesības, šo noteikumu 40.punktā minēto reģistrācijas iesniegumu iesniedz personīgi Valsts ieņēmumu dienesta teritoriālajā iestādē. Iesniedzot iesniegumu, persona uzrāda personu apliecinošu dokumentu vai autovadītāja apliecību. Iesnieguma iesniedzējs ir atbildīgs par tā sniegto ziņu patiesumu līdz brīdim, kamēr atbildība pāriet uz citu personu.

42.Valsts ieņēmumu dienests pieņem šo noteikumu 40.punktā minēto reģistrācijas iesniegumu (kas noformēts normatīvajos aktos dokumentu izstrādāšanas un noformēšanas jomā noteiktajā kārtībā) un izdara uz šī iesnieguma atzīmi par pieņemšanu.

43.Piemērojot likuma 3.panta pirmās daļas 5.punkta “a” apakšpunktu, Eiropas Savienības teritorijā neregistrētu personu, kā arī jebkuru citas Eiropas Savienības dalībvalsts (turpmāk – dalībvalsts) personu, kura iekšzemē veic apliekamus darījumus savā vārdā, reģistrē apliekamo personu reģistrā saskaņā ar likuma 3.panta desmito daļu vai 26.pantu.

44.Personu, kuru reģistrē apliekamo personu reģistrā saskaņā ar likuma 3.panta pirmās daļas 5.punkta “b” apakšpunktu, reģistrē atbilstoši likuma 3.panta trešajā daļā minētajiem nosacījumiem. Minētā persona var izmantot likuma 3.panta piektajā daļā minētās tiesības.

45.Piemērojot likuma 3.panta 1.¹daļu, Valsts ieņēmumu dienesta teritoriālā iestāde izskata reģistrācijas iesniegumu un 15 darbdienu laikā pēc iesnieguma saņemšanas reģistrē personu apliekamo personu reģistrā vai pieņem lēmumu par reģistrācijas atteikumu.

46.Piemērojot likuma 3.panta 1.¹daļu, ja pieņemts lēmums par reģistrācijas atteikumu, Valsts ieņēmumu dienesta teritoriālā iestāde piecu darbdienu laikā nosūta to personai, norādot atteikuma iemeslus.

47.Piemērojot likuma 3.panta 1.¹daļu, personai, kura saņēmusi lēmumu par reģistrācijas atteikumu, ir tiesības precizēt reģistrācijas iesniegumu un atkārtoti iesniegt to Valsts ieņēmumu dienesta teritoriālajā iestādē.

48.Piemērojot likuma 3.panta otro daļu, ja budžeta finansētā institūcija veic likuma 3.panta otrajā daļā minētos darījumus, kas rada būtiskus konkurences izkropļojumus gadījumos, ja šī institūcija tiem nepiemēro nodokli, un ja šo apliekamo darījumu vērtība 12 mēnešu laikā sasniedz vai pārsniedz 10000 latu, budžeta finansētajai institūcijai jāreģistrējas apliekamo personu reģistrā.

49.Likuma 3.panta trešajā daļā minētais termins “personu ar līgumu vai norunu saistītas grupas” ir attiecināms uz personālsabiedrībām vai personu grupām, kas ir noslēgušas līgumu un tajā paredzēts veikt kopīgas saimnieciskās darbības (piemēram, kopīgi iznomāt telpas, tehnoloģiskās iekārtas, tehniku).

50.Likuma 3.panta piektajā daļā minētās tiesības ir piemērojamas tikai tām fiziskajām vai juridiskajām personām vai ar līgumu vai norunu saistītām šādu personu grupām vai to pārstāvjiem, kuru deklarētā dzīvesvieta vai juridiskā adrese ir Latvijas Republikā.

51.Likuma 3.panta piektajā un 5.¹daļā minētie 12 mēneši nav saistīti ar kalendāra gadu, bet ir attiecināmi uz jebkuru 12 mēnešu periodu.

52.Likuma 3.panta astotā daļā attiecināma arī uz budžeta finansētu institūciju.

53.Likuma 3.panta 8.¹daļas 4.punkta prasības neattiecas uz citas dalībvalsts personu, kas veic saimniecisko darbību, un Eiropas Savienības teritorijā neregistrētu personu, kas reģistrēta apliekamo personu reģistrā.

54.Likuma 3.panta 8.³daļā minētās vērtības nosakāmas saskaņā ar apliekamās personas finanšu grāmatvedībā norādītajiem datiem.

55.Lai likuma 3.panta desmitajā daļā minētās personas reģistrētu apliekamo personu reģistrā, tās iesniedz reģistrācijas iesniegumu (4.pielikums) Valsts ieņēmumu dienesta teritoriālajā iestādē atbilstoši vienai no darījuma izpildes vietām iekšzemē.

56.Likuma 3.panta divpadsmitajā daļā minētie nosacījumi ir piemērojami arī tādām preču piegādēm, kas veiktas, pārvietojot preces no vienas iekšzemes muitas noliktavas vai brīvās zonas uz citām iekšzemes muitas noliktavām vai brīvajām zonām. Minētā norma ir piemērojama arī tad, ja preces, kurām nav Kopienas preču statusa, vai preces, kurām uzsākta eksporta procedūra, tiek pārvietotas no iekšzemes muitas noliktavas vai brīvās zonas uz citu dalībvalsts muitas noliktavu vai brīvo zonu.

57.Piemērojot likuma 4.panta otrās daļas 1.punktu, ja preču nosūtīšanu vai transportēšanu uzsāk iekšzemē, preču piegādes vieta ir iekšzeme.

58.Piemērojot likuma 4.panta otrās daļas 3.punktu, ja pasažieru pārvadājums notiek turp un atpakaļ, tad atpakaļceļa posmu uzskata par atsevišķu pārvadājumu.

59.Likuma 4.panta otrās daļas 5.punktu piemēro, ja tiek izpildīti visi 5.punkta “a”, “b” un “c” apakšpunktā norādītie nosacījumi.

60.Likuma 4.panta otrās daļas 5.punkta “c” apakšpunktā minētais necīgais patēriņš ir izvērtējams, salīdzinot apliekamās personas kopējo iepirkto dabasgāzes vai elektroenerģijas daudzumu ar tālāk pārdoto daudzumu.

61.Piemērojot likuma 4.panta otrās daļas 6.punktu, dabasgāzes (kas tiek piegādāta, izmantojot sadales sistēmu) vai elektroenerģijas piegādes vieta ir vieta, kur uzstādīts dabasgāzes vai elektroenerģijas skaitītājs.

62.Likuma 4.panta ceturtās daļas 3.punkts ir piemērojams arī pārstrādes pakalpojumiem.

63.Piemērojot likuma 4.panta sesto daļu, ja preču transporta pakalpojums sākas un beidzas trešajās valstīs vai trešajās teritorijās, tā sniegšanas vieta nav iekšzeme.

64.Piemērojot likuma 4.panta sesto daļu, par preču transporta pakalpojumu uzskata arī kurjerpasta vēstuļu, korespondences sūtījuma un pasta paku sūtījuma transporta pakalpojumu.

65.Piemērojot likuma 4.panta sesto daļu, preču transporta pakalpojuma sniegšanas vieta ir iekšzeme, ja preču transportēšana sākas un beidzas iekšzemē neatkarīgi no tā, vai minēto pakalpojumu saņem apliekamā vai neapliekamā persona.

66.Piemērojot likuma 4.panta sesto daļu, ja auto vai dzelzceļa kravu pārvadājumiem tiek noformētas vairākas transporta pavadzīmes, nodoklis par katru pārvadājuma daļu ir piemērojams kā par atsevišķu pakalpojumu saskaņā ar šiem noteikumiem.

67.Likuma 4.panta septītās daļas 3.punkts ir piemērojams arī šķirējtiesu darbībai.

68.Likuma 4.panta septītās daļas 4.punktā lietotais termins "datu apstrāde" ir attiecināms arī uz datoru programmatūras izstrādāšanu (arī uz datu bāzes veidošanu, uzturēšanu un atjaunošanu), ja šis pakalpojums netiek nodrošināts elektroniski.

69.Likuma 4.panta septītās daļas 6.punkts ir piemērojams pakalpojumiem, kurus sniedz apliekamā persona, nodrošinot ar personālu (arī personāla atlases un komplektēšanas pakalpojumiem). Pakalpojumiem, kurus sniedz minētais personāls, pakalpojuma sniegšanas vietu nosaka likumā noteiktajā vispārējā kārtībā.

70.Piemērojot likuma 4.panta septīto daļu, pakalpojuma sniegšanas vieta ir iekšzeme, ja apliekamā persona šajā daļā minētos pakalpojumus sniedz apliekamajai personai, neapliekamajai personai vai citas dalībvalsts neapliekamajai personai, kas neveic saimniecisko darbību.

71.Piemērojot likuma 4.panta septītās daļas 7.punktu, pakalpojuma sniegšanas vietu nosaka šādi:

71.1.iznomājot nekustamo īpašumu – saskaņā ar likuma 4.panta piekto daļu;

71.2.iznomājot transportlīdzekļus – saskaņā ar likuma 4.panta trešo daļu.

72.Piemērojot likuma 4.panta septītās daļas 8.punktu, par telekomunikāciju pakalpojumiem uzskata tādus pakalpojumus, kas nodrošina pilnīgu vai daļēju visu veidu signālu (arī skaņu, attēlu un rakstītu tekstu) pārraidi, interneta pakalpojumus, kā arī tiesību nodošanu vai piešķiršanu šādu pakalpojumu sniegšanai.

73.Likuma 4.panta 7.²daļā minētā norma ir piemērojama, nosakot pakalpojuma sniegšanas vietu fiksētās telefona līnijas sakaru pakalpojumiem un lietu nomas pakalpojumiem šādos gadījumos:

73.1.ja Latvijas apliekamā persona saņem fiksētās telefona līnijas sakaru pakalpojumus trešajā valstī (vai trešajā teritorijā) no šīs trešās valsts (vai trešās teritorijas) personas, tad, lai izvairītos no dubultas aplikšanas ar nodokli, pakalpojuma sniegšanas vietu nosaka saskaņā ar likuma 4.panta 7.²daļas 1.punktu. Līdz ar to Latvijas apliekamajai personai nav jāaprēķina un nav jāmaksā Latvijas valsts budžetā nodoklis saskaņā ar likuma 12.panta 1.¹daļu par saņemtajiem elektronisko sakaru pakalpojumiem;

73.2.ja Latvijas apliekamā persona iekšzemē sniedz fiksētās telefona līnijas sakaru pakalpojumus ārpus Eiropas Savienības teritorijas reģistrētai personai, tad, lai izvairītos no situācijas, kurā nodoklis netiek piemērots vispār, pakalpojuma sniegšanas vietu nosaka saskaņā ar likuma 4.panta 7.²daļas 2.punktu. Līdz ar to sniegtajam elektronisko sakaru pakalpojumam ir piemērojama nodokļa 18 procentu likme;

73.3.ja Latvijas apliekamā persona saņem lietu nomas pakalpojumu trešajā valstī (vai trešajā teritorijā) no šīs trešās valsts (vai trešās teritorijas) personas un nomātā lieta netiek ieviesta Eiropas Savienības teritorijā, tad, lai izvairītos no dubultas aplikšanas ar nodokli, pakalpojuma sniegšanas vietu nosaka saskaņā ar likuma 4.panta 7.²daļas 1.punktu. Līdz ar to Latvijas apliekamajai personai nav jāaprēķina un nav jāmaksā Latvijas valsts budžetā nodoklis saskaņā ar likuma 12.panta 1.¹daļu par saņemto nomas pakalpojumu;

73.4.ja Latvijas apliekamā persona iekšzemē sniedz lietu nomas pakalpojumu ārpus Eiropas Savienības teritorijas reģistrētai personai un iznomātā lieta netiek izvesta no iekšzemes, tad, lai izvairītos no situācijas, kurā nodoklis netiek piemērots vispār, pakalpojuma sniegšanas vietu nosaka saskaņā ar likuma 4.panta 7.² daļas 2.punktu. Līdz ar to sniegtajam nomas pakalpojumam ir piemērojama nodokļa 18 procentu likme.

74.Piemērojot likuma 6.panta pirmās daļas 1.punktu, uzskatāms, ka sociālo pakalpojumu kvalitāte ir novērtēta atbilstoši sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības jomu regulējošos normatīvajos aktos noteiktajam sociālo pakalpojumu sniedzēju prasībām, ja sociālo pakalpojumu sniedzējiem, kuri nav reģistrēti sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā, ar pašvaldībām vai citām valsts pārvaldes institūcijām ir noslēgti līgumi par konkrētu sociālo pakalpojumu nodrošināšanu.

75.Likuma 6.panta pirmās daļas 3.punkts nav piemērojams apsardzes un citu darbinieku ēdināšanas pakalpojumiem labošanas darbu iestādēs un ieslodzījuma vietās.

76.Likuma 6.panta pirmās daļas 4.punkts ir piemērojams, ja izglītojamais iegūst akreditētai izglītības programmai atbilstošu izglītību valsts un pašvaldību izglītības iestādē vai valsts akreditētā privātās izglītības iestādē un izglītības iestāde izglītojamajam izsniedz valsts atzītu izglītības dokumentu.

77.Likuma 6.panta pirmās daļas 4.punktā minētie valsts akreditēto izglītības iestāžu piedāvātie sagatavošanas kursi valsts akreditētām izglītības programmām ir attiecināmi uz vispārējo, profesionālo un akadēmisko izglītību.

78.Likuma 6.panta pirmās daļas 4.punkts ir piemērojams Izglītības programmu reģistrā reģistrētai konkrētai profesionālās izglītības programmai, kura ir piesaistīta konkrētas profesijas standartam un kuru īsteno akreditēta izglītības iestāde, ja par iegūto izglītību tiek izsniegts valsts atzīts izglītības dokuments.

79.Likuma 6.panta pirmās daļas 4.punkts ir piemērojams arī maksai par profesionālās pilnveides vai profesionālās ievirzes izglītību, ko sniedz valsts akreditēta izglītības iestāde saskaņā ar licencētu programmu, ja par iegūto izglītību tiek izsniegts dokuments, kas pielīdzināts valsts atzītam izglītības dokumentam par akreditētas izglītības programmas apguvi (apliecība ar papildināto mazo Latvijas ģerboni).

80.Likuma 6.panta pirmās daļas 4.punkts ir piemērojams arī maksai par interešu izglītību, ko valsts un pašvaldību izglītības iestādes un valsts akreditētās privātās izglītības iestādes (piemēram, vispārizglītojošās skolas, arodskolas, specializētās vidējās izglītības iestādes, profesionālās izglītības iestādes, augstskolas) sniedz valsts, pašvaldību vai valsts akreditēto privāto izglītības iestāžu skolēniem, audzēkņiem vai studentiem.

81.Likuma 6.panta pirmās daļas 4.punkts nav piemērojams tiem valsts atzītu izglītības iestāžu sniegtajiem pakalpojumiem, kuri nav tieši saistīti ar izglītības procesu.

82.Likuma 6.panta pirmās daļas 4.punkts ir piemērojams arī:

82.1.sporta skolu sniegtajiem mācību un sporta pakalpojumiem sporta skolu audzēkņiem;

82.2.maksai par bērnu uzturēšanos atpūtas un sporta nometnēs;

82.3.maksai par speciāli organizētām treniņu nodarbībām bērniem līdz 18 gadu vecumam (piemēram, maksai par peldēšanas apmācību).

83.Likuma 6.panta pirmās daļas 4.punkts nav piemērojams maksai par treniņu nodarbībām pieaugušajiem (piemēram, peldēšana, vingrošana) un attiecīgā maksa ir apliekama ar nodokli likumā noteiktajā kārtībā.

84.Piemērojot likuma 6.panta pirmās daļas 4.punktu, ēdināšanas pakalpojumi nav apliekami ar nodokli, ja tos sniedz pati izglītības iestāde saviem audzēkņiem un darbiniekiem. Ja šos pakalpojumus izglītības iestādē tās audzēkņiem un darbiniekiem sniedz citas apliekamās personas, tie apliekami ar nodokli.